

„ახალი ნეოკლასიკური სინთეზი“ – XXI საუკუნის ახალი პარადიგმა*

როზაბა ასათიანი

<https://doi.org/10.35945/gb.2018.06.004>

ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
 საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი,
 პაატა გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ-თანამშრომელი,
 საქართველოს ეკონომიკურ მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, საქართველო
 marinassati@gmail.com

საკვანძო სიტყვები: ახალი ნეოკლასიკური სინთეზი, საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკა, საზოგადოებრივი დოვლათი, სამოქალაქო საზოგადოება, ახალი მსოფლიო წესრიგი, საკუმტრების კლუსტრალიზმი, ინსტიტუციური წესრიგი, სოციალური წესრიგი, ახალი ფისკალური ფედერალიზმი, ემსაინალიზმი, მისამხმ სექტორი

ეკონომიკური თეორიისა, უფრო ზუსტად კი ეკონომიკური პოლიტიკის მეინსტრიმის (ძირითადი მიმართულების) შეცვლის აუცილებლობის შესახებ მსჯელობა და საერთოდ ეს უაღრესად რთული და აქტუალური პრობლემა, ჯერ კიდევ XX საუკუნის ბოლოს მომწიფდა. 90-იანი წლების დასაწყისში კი, როდესაც მილტონ ფრიდმენის ხელმძღვანელობით, ჩიკაგოელ ეკონომისტთა „მონეტარისტულმა თეორიამ“ ეკონომიკურ პოლიტიკაში „ნეოკლასიკური სინთეზის“ ადგილი დაიკავა, ერთი ათეული წელი საკმარისი აღმოჩნდა იმისათვის, რომ გამოკვეთილიყო ამ თეორიის ნაკლოვანებები და ეკონომიკურ პოლიტიკაში მისი გამოყენების მიზანშეუწონლობა (კრუგმანი, 2009; кономическая теория на пороге XXI века, 2000; ასათიანი, 2016; ასათიანი, 2011). მიუხედავად ამისა, ჩიკაგოს სკოლის მონეტარისტულ თეორიაზე აგებულ, სტაბილურობისა და მდგრადი ეკონომიკური განვითარების გარანტიად აღიარებულ ნეოკლასიკურ ეკონომიკურ პოლიტიკას თითქმის ორი ათეული წლის მანძილზე ეყრდნობოდა აშშ-ისა და სხვა ქვეყნების ეკონომიკა. იგი ითვალისწინებდა მაკროეკონომიკური რეგულირების შესუსტებას საბიუჯეტო-საგადასახადო რეგულირების შემცირების საფუძველზე და ფულად-საკრედიტო რეგულირებაში ფულის ფენომენის წინაპლანზე წამოწევას-სპეკულაციური ოპერაციებით, ფულით ფულის კეთებით (რომელსაც ჯერ კიდევ, არისტოტელემ ქრემატისტიკა უწოდა, ასევე, საბაზრო ძალების გაძლიერებით, სახელმწიფო სოციალური ხარჯების შემცირებით, სოციალური პროგრამების შეკვეცით, ხელფასის მინიმალური განაკვეთის „გაყინვით“, პროფკავშირების როლის შესუსტებითა და ა.შ.

მილტონ ფრიდმენსა და ჩიკაგოს სკოლის სხვა წარმომადგენლებს (დ. კეიგანს, ფ. ჰაიკს, გ. ლუკას, ა. შვარცს, ე. მეტცლერსა და ა.შ.) ამ პერიოდში, ეკონომიკური პოლიტიკის საწყის ეტაპზე აღზევებული მონეტარიზმი მაკროეკონომიკური

რეგულირების წარმატებულ მოდელად მიაჩნდათ, თუმცა, ეკონომიკური კრიზისის დადგომის ნიშნები, განსაკუთრებით 2006-2007 წლებში ნელ-ნელა იკვეთებოდა. ფულის ფენომენის წინა პლანზე წამოწევამ გზა გაუხსნა ვირტუალურ ეკონომიკას. ფულის კეთების ხელოვნებამ დაფარა ეკონომიკის მართვის ხელოვნება. ეკონომიკურ პოლიტიკაში ფისკალური რეგულირების უკანა პლანზე გადაწევამ და საკრედიტო რეგულირების თვითდინებაზე მიშვებამ ფინანსური ეკონომიკა რეალურ ეკონომიკას მოწყვიტა და მსოფლიოს ფინანსური კრიზისისკენ უბიძგა, რომელიც შემდეგ ეკონომიკურ კრიზისში გადაიზარდა, რაც აისახა კიდევ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებში. საკმარისია, ავიღოთ თუნდაც ერთი გლობალური, მეგაეკონომიკური მაჩვენებელი, რომ წარმოდგენა შეგვექმნას იმდროინდელი მსოფლიო ეკონომიკის მძიმე მდგომარეობის შესახებ: საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ოფიციალური მონაცემებით, მსოფლიოს მთლიანი შიდა პროდუქტი 3,02%-დან 0,60%-მდე დაეცა (<http://ictsd.org/i/news/bridgesrussiandigest/69878>).

2008 წლის ნობელის პრემიის ლაურეატის პოლ კრუგმანის აზრით, „ჩიკაგოელი ეკონომისტების კომენტარები არის „ბნელი საუკუნის“ მაკროეკონომიკის პროდუქტი, სადაც რთულად მოპოვებული ცოდნა დავიწყებული იქნა, ხოლო უცნაური განტოლებებით „გამოპრანჭული“ ირაციონალური და არაპროგნოზირებადი თეორიები ძალიან შორს აღმოჩნდნენ რეალობისგან“ (კრუგმანი, 2009; Krugman, 2009).

მიუხედავად აშშ-ის ფედერალური სარეგულაციო სისტემის მცდელობისა, გამოესწორებინა კეთილდღეობის გზიდან ეკონომიკის მნიშვნელოვანი გადახრები, პოლ კრუგმანის ხატოვანი გამოთქმით, „ამერიკული ეკონომიკა აცდა სწორ გზას და ლიანდაგიდან გადავიდა“ (<http://ictsd.org/i/news/bridgesrussiandigest/69878>). ამიტომ 2008 წლის კრიზისიდან დაწყებული, ნეოლიბერალური ეკონომიკური პოლიტიკის უარყოფის საფუძველზე, დღის წესრიგში დადგა ეკონომიკური თეორიის მეინსტრიმის შეცვლის აუცილებლობა, ვინაიდან ეკონომიკურ პოლი-

* კვლევის შედეგები მოსმენილ იქნა I ეროვნულ სამეცნიერო კონფერენციაზე „ეკონომიკური მეცნიერების კრიზისი და ახალი პარადიგმების ძიება“

ტიკაში არსებული მდგომარეობის ცვლილებების გარეშე გართულდებოდა მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისიდან თავის დაღწევა. ამიტომაც იყო, რომ აშშ-ის ფედერალურ-მა სარეზერვო სისტემამ, ანტიკრიზისული ღონისძიებების გატარების მიზნით, ფინანსურ ბაზრებზე ლიკვიდურობის პრობლემის გადასაჭრელად ევროკავშირის, დიდი ბრიტანეთის, იაპონიის, შვეიცარიისა და კანადის ცენტრალურ ბანკებთან ერთად, 640 მლრდ. დოლარი გამოყო ფინანსური ინსტიტუტების მხარდასაჭერად, ხოლო 800 მლრდ. დოლარი — სამომხმარებლო კრედიტის სახით (МЭИМО, 2009).

ბოლო ათწლეულებში მსოფლიოს პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, ინსტიტუციურ და მეცნიერულ-ტექნოლოგიურ სფეროებში მომხდარი უდიდესი ცვლილებები მეტ-ნაკლები ზომით აისახა ცალკეული ქვეყნების განვითარებაზე. ამასთან, თანამედროვე ეპოქაში, წინა ეპოქისაგან განსხვავებით, დიდია გლობალიზაციის გავლენა. პოზიტიურ-თან ერთად, მისი ნეგატიური ტენდენციებიც გამოვლინდა (ასათიანი, 2010), რომელთა დაძლევის გარეშე ნებისმიერ ქვეყანაში, მით უმეტეს ტრანზიტულ, ნაკლებად განვითარებულ და განვითარებად ქვეყნებში რთულია დისპროპორციების დაძლევა და ეკონომიკური განვითარება (ასათიანი, 2010)¹ ამიტომაცაა, რომ „გლობალური იმპერიის ქოლგის“ ქვეშ მოქცეულ ქვეყნებში სუსტია სამართლებრივი ინსტიტუტები, დაბალია ცხოვრების დონე, მიზერულია საშუალო ფენა, მიუღწევადია სამართლიანობა და სოციალური თანხმობა.

მიუხედავად იმისა, რომ XX საუკუნის 60-იანი წლებიდან კაპიტალიზმის განვითარებაში ახალი ეპოქა დაიწყო — ინდუსტრიული საზოგადოება გადაიზარდა პოსტინდუსტრიულში, ამ მოვლენამ უდიდესი როლი შეასრულა ახალი მსოფლიო წესრიგის ჩამოყალიბებასა და სოციალურად ორიენტირებული საბაზრო ეკონომიკის დამკვიდრებაში, თუმცა პრობლემა მაინც პრობლემად დარჩა — ვერ მოხერხდა ახალი ეკონომიკური თეორიის — „ახალი ნეოკლასიკური

სინთეზისა“² და მის საფუძველზე ახალი ეკონომიკური პოლიტიკის ჩამოყალიბება.

მაკროეკონომიკური რეგულირების კინზიანური მოდელი და მისგან გამომდინარე „კინზიანური რეგულაცია“, რომელიც ოქროს ასოებით ჩაიწერა მსოფლიო ეკონომიკის ისტორიაში, დღესაც ყურადღების ცენტრშია ეკონომიკური პოლიტიკის შექმნელთა შორის. ახალმა კინზიანელებმა — ჯ. სტიგლიცმა, ა. აკერლოფმა, ო. ბლანშარმა, ა. გრინვალდმა, გ. მენქიუმ, ს. ფიშერმა, ჯ. ბერნანდმა, ა. ლინდბეკმა და ა.შ. ტრადიციულ კინზიანურ ფასეულობებზე დაყრდნობით გააფართოვეს კვლევის სფერო და შექმნეს მოდიფიცირებული კინზიანური თეორია. მათ, გარდა მაკროეკონომიკური პრობლემებისა, დაიწყეს მიკროეკონომიკური პრობლემების ანალიზი. კვლევის ცენტრმა ეფექტიანი ერთობლივი მოთხოვნის ანალიზიდან ინდივიდუალიზმის პრინციპების მიკროეკონომიკურ პრობლემებზე გადაინაცვლა. ახალმა კინზიანელებმა კვლევის ცენტრში ჩართეს ინსტიტუციონალიზმის ცალკეული დებულებები. ისინი არ ახდენენ კინზიანური მაკროეკონომიკისა და ნეოკლასიკური მიკროეკონომიკის მექანიკურ შეერთებას, არამედ ეყრდნობიან იმ მტკიცებას, რომ ეკონომიკის წონასწორობის დაცვა შესაძლებელია მხოლოდ ჯანსაღი ეკონომიკური პოლიტიკით, ხოლო ეკონომიკის უწონასწორობის დაძლევისათვის აუცილებელია, ღია ეკონომიკის მიღწევების გათვალისწინებით, სახელმწიფო რეგულირება.

მაგრამ ისმება კითხვა: ახალი კინზიანელები რას გულისხმობენ სახელმწიფო რეგულირებაში? „ნეოკლასიკური სინთეზი“ რატომ უნდა შეიცვალოს „ახალი ნეოკლასიკური სინთეზით“? საბაზრო ეკონომიკამ ხომ ახალი როლი მინიჭა სახელმწიფოს, მერე და სად ჩანს ეს ახალი როლი? კინზიანელები რატომ არაფერს არ ამბობენ საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის როლსა და დანიშნულებაზე, მის ძირითად მიმართულებებზე (Asatiani, 2004; ასათიანი, 2017ა), არადა, შეიძლება ითქვას, „ძაღლის თავი აქ მარხია“.

„ახალი ნეოკლასიკური სინთეზი“ „ნეოკლასიკური სინთეზისა“ და საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის ძირითადი მიმართულებების შეერთებით მიღებული ახალი ეკონომიკური თეორია (ასათიანი, 2017ბ).

სახელმწიფომ, ეკონომიკური წონასწორობის მიღწევისათვის, ახალი ნეოკლასიკური სინთეზის შექმნითა და მისი ჩართვით ეკონომიკურ პოლიტიკაში უნდა დაძლიოს ეკონომიკური კრიზისი.

საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის, ეკონომიკური მეცნიერების შედარებით ახალი დარგის, ჩამოყალიბების საფუძველზე, ცივილიზებულ ქვეყნებში სახელმწიფო ასრულებს ახალ როლს, რაც გამოიხატება შემდეგში: სახელმწიფომ, უპირველეს ყოვლისა უნდა გაატაროს აქტი-

¹ სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის (საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, მსოფლიო ბანკის, გაეროს განვითარების ფონდის და ა.შ.) მიერ შემოთავაზებული კრიტერიუმების საფუძველზე განსხვავებულია მსოფლიოს ქვეყნების რაოდენობა. მაგ., გაეროს განვითარების ფონდის კლასიფიკაცია მოიცავს მსოფლიოს 194 ქვეყანას, მათ შორის განვითარებულია 35 ქვეყანა, აქედან. უფრო განვითარებული (more developed countries) - 24 ქვეყანა, რომელთა წილად მოდის მსოფლიოში წარმოებული შშპ-ის თითქმის 2/3. ნაკლებადგანვითარებულია (less developed countries) 137 ქვეყანა, რომელთა წილად მოდის მსოფლიო მოსახლეობის 81%. ცალკე ჯგუფადაა გამოყოფილი აღმოსავლეთ ევროპისა და СНГ-ს ქვეყნები, მაგრამ არსებობს 22 ქვეყანა, რომელიც ყველა კლასიფიკაციაში ხვდება, როგორც განვითარებული ქვეყანა. ეს ქვეყნებია: აშშ, იაპონია, გერმანია, გაერთიანებული სამეფო, კანადა, საფრანგეთი, შვეიცარია, შვედეთი, ავსტრია, ბელგია, იტალია, ნორვეგია, ლუქსემბურგი, ფინეთი, დანია, ისლანდია, ესპანეთი, ირლანდია, ნიდერლანდი, პორტუგალია, ავსტრალია, ახალი ზელანდია.

² სახელწოდება „ახალი ნეოკლასიკური სინთეზი“ შემოღებულ იქნა მ. გუდფრენდისა და ი. კინგის მიერ ნაშრომში: Goodfriend & King, 1997.

ური სოციალური პოლიტიკა. მან არ უნდა დაუშვას თავისი მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილის გაღატაკება და საზოგადოებრივი დოვლათი თითოეული მოქალაქისათვის გახადოს ხელმისაწვდომი (უფასო ან დოტაციური ფორმით), უნდა განსაზღვროს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარების გენერალური სტრატეგია, ხელი შეუწყოს დასაქმების ზრდასა და ახალი სამუშაო ადგილების შექმნას; სახელმწიფოს ლაიტმოტივი უნდა იყოს მკვეთრი ქონებრივი უთანასწორობისა და ღრმა პოლარიზაციის არდაშვება; სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს სამოქალაქო საზოგადოების განვითარებას; შეიმუშაოს და დაიცვას ეკონომიკური საქმიანობის კანონმდებლობა, ასევე, ანტიმონოპოლიური კანონმდებლობა; უარყოფითი გარე ეფექტების, ექსტერნალიების წინააღმდეგ სახელმწიფომ უნდა გაატაროს ქმედითი ღონისძიებები, შეძლოს მათი დაძლევა (ასათიანი, 2009); **აუცილებელია, შეინარჩუნოს ბუნებრივი ანუ სახელმწიფო მონოპოლიები და არ მოახდინოს მათი პრივატიზაცია** (ასათიანი, 1993); სახელმწიფომ უნდა დაიცვას კერძო საკუთრება და ხელი შეუწყოს მის განვითარებას; სახელმწიფოს პრეროგატივაა, ახალი მსოფლიო წესრიგის მოთხოვნათა განხორციელება, პირველ რიგში კონკურენციის სფეროში წესრიგის დაცვა (ასათიანი, 2015; ასათიანი, 2017გ). ასევე, ინსტიტუციური წესრიგისა (რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, ითვალისწინებს საკუთრების პლურალიზმის დამკვიდრებას) და სოციალური წესრიგის დაცვას (ასათიანი, 2013; ასათიანი, 2003); სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს ფუნდამენტური მეცნიერების განვითარებას, სამეცნიერო-ტექნოლოგიური პოლიტიკის გატარებას, მნიშვნელოვანი როლი უნდა შეასრულოს ინოვაციური პოლიტიკის შემუშავებასა და გატარებაში, ასევე, განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებასა და გატარებაში. მაკროეკონომიკური რეგულირება პირველ რიგში უნდა დაეყრდნოს საბიუჯეტო-საგადასახადო რეგულირებასა და ახალ საბიუჯეტო ფედერალიზმს (ასათიანი, 2012ა); სახელმწიფომ გადასახადების მანევრირებით, პროგრესული დაბეგვრის გატარებით ხელი უნდა შეუწყოს ეკონომიკის სოციალიზაციის გაძლიერებას, ფულად-საკრედიტო რეგულირება კი არ უნდა ვასცდეს თავისი ფუნქციონირების საზღვრებს, რათა სპეკულაციური ოპერაციებითა და ფულით ფულის კეთების მანევრირებით არ განმეორდეს 2008 წლის მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი, სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს ქვეყანაში სამოქალაქო საზოგადოების დამკვიდრებას, მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარებას, საშუალო ფენის რეალურად ჩამოყალიბებას; შემოსავლების სამართლიანი გადანაწილება სახელმწიფოს ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფუნქციაა, ასევე, ინფრასტრუქტურის შექმნა-განვითარება; მაკროეკონომიკური რეგულირების შემადგენელი ნაწილია, ასევე, საგარეო-ეკონომიკური საქმიანობის რეგულირება; სახელმწიფომ უნდა უზრუნველყოს

ეკონომიკური უსაფრთხოება (ასათიანი, 2012ბ), აქტიური როლი უნდა შეასრულოს ბუნებათსარგებლობის სწორად წარმართვასა და ეკოლოგიური და სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში; სახელმწიფომ უნდა შეძლოს გლობალიზაციის შეუქცევადი პროცესის დადებითი, პოზიტიური ეფექტების გამოყენება და წინააღმდეგ უარყოფით, ნეგატიურ ეფექტებს, რაც ძალზე მნიშვნელოვანია თანამედროვე ღია ეკონომიკაში (ასათიანი, 2012გ; ასათიანი, 2017დ; Asatiani, 2007).

ის გარემოება, რომ სახელმწიფო სოციალურ სფეროში აქტიური როლის შესრულებით „კეთილდღეობის სახელმწიფოს“ ნიშნებს იძენს ახალი დროის გამოწვევაა, კაცობრიობის განვითარების განვლილ პერიოდთან შედარებით, იგი წინ გადადგმული ნაბიჯი და ახალი სიტყვაა უფრო მაღალი სოციალური და ამავე დროს ახალი მსოფლიო წესრიგის დამყარების თვალსაზრისით. კეთილდღეობის სახელმწიფო პოლიტიკის საფუძველზე წინა პლანზე საზოგადოების სოციალური დაცვის ფუნქციამ წამოიწია, რომლის გარეშე შეუძლებელია ბაზრის პრინციპების რეალიზაცია და იგი ეკონომიკის სტაბილიზაციის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიმართულებად აღიარებული.

ეკონომიკის სოციალიზაციის გაძლიერებით მსოფლიოს განვითარების კანონზომიერმა პროცესმა ახალი იმპულსი შეიძინა და ბიძგი მისცა ეკონომიკურ პროგრესს, რაც, სხვა მახასიათებლებთან ერთად, ტექნოლოგიურ ბუმში გამოიხატა. ამიტომაც გახდა აუცილებელი ეკონომიკური თეორიის მეინსტრიმისა და, აქედან გამომდინარე, ეკონომიკური პოლიტიკის შეცვლა.

ასეთია დღეს დიფერენცირებულ და კონტრასტულ სამყაროში მსოფლიო ეკონომიკური პოლიტიკის ლოგიკა. ეპოქალურმა მოვლენებმა და პროცესებმა ახალი გამოწვევების წინაშე დააყენა საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკა, რომელმაც გამოკვეთილი ადგილი უნდა დაიკავოს ჩამოყალიბების პროცესში მყოფ ახალ ნეოკლასიკურ სინთეზში და, შესაბამისად, ახალ ეკონომიკურ პოლიტიკაში.

ქვეყანა, რომელიც ეროვნული ეკონომიკის თავისებურებების გათვალისწინებით, თავის ეკონომიკურ პოლიტიკაში ეყრდნობა ამ თეორიულ პოსტულატებს, ქმნის ქვეყნის განვითარების საკუთარ მოდელს. ბუნებრივია, ეს მოთხოვნები საქართველომაც უნდა გაითვალისწინოს. ასეთი მოდელი, ეროვნული ეკონომიკის თავისებურებებზე დაყრდნობით, მრავალია დღეს მსოფლიოში, უფრო სწორად, რამდენი განვითარებული ქვეყანაცაა, იმდენია. საქართველოში კი, არასწორად გატარებული რეფორმების გამო, საბაზრო ეკონომიკამდე ჯერ კიდევ დიდი გზა გვაქვს გასავლელი.

ასეთია საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის ფუნქციონირების ძირითადი მიმართულებები, ის ბერკეტები, რომლებზედაც მყარად დგას განვითარებული ქვეყნები და

რამაც ამ ქვეყნებში სოციალურად ორიენტირებული საბაზრო ეკონომიკა გადაზარდა სოციალურ საბაზრო ეკონომიკაში, საბაზრო ეკონომიკის უფრო განვითარებულ ფორმაში და განაპირობა კეთილდღეობის სახელმწიფოების ჩამოყალიბება, რომლებსაც სოციალიზმის „ყლორტებსაც“ კი უწოდებენ (ასათიანი, 2017ე).

საბაზრო ეკონომიკის ფორმირება საქართველოში ეკონომიკური განვითარებისადმი ახლებურ მიდგომას მოითხოვს და ახალ როლს მინიჭებს სახელმწიფოს, რომლის დასტური

საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის ფუნქციონირების ძირითადი მიმართულებებია.

დღეს სიცოცხლისუნარიანი ეკონომიკური პოლიტიკა თანამედროვე ცივილიზაციის გამოწვევაა. საქართველო ახალ გამოწვევათა წინაშეა, ამიტომ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ეკონომიკის შექმნის აუცილებლობა ობიექტურად განაპირობებს საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის მოთხოვნათა გათვალისწინებას საქართველოს ეკონომიკურ პოლიტიკაში.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. ასათიანი რ. (1993). მომსახურება და საბაზრო სისტემა. თბილისი. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა; გვ. 42-43, 234.
2. ასათიანი რ. (2003). ახალი მსოფლიო წესრიგი და სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობა. `მაკრომიკროეკონომიკა, №4.
3. ასათიანი რ. (2009). გარე ეფექტები და „გადასხმის ხარჯები“. ეკონომისტი“, №2.
4. ასათიანი რ. (2010). გლობალიზაცია, ეკონომიკური თეორია და საქართველო. თბილისი, გამომცემლობა „სიახლე“.
5. ასათიანი რ. (2011). მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი და ეკონომიკური თეორიის მეინსტრიმი. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები. „სოციალური ეკონომიკა“, №1.
6. ასათიანი რ. (2012ა). ბიუჯეტთაშორისი ურთიერთობების სახელმწიფო რეგულირება – პირველი რიგის ამოცანა. `ახალი ეკონომისტი, №4.
7. ასათიანი რ. (2012ბ). ეკონომიკის სოციალური ორიენტაცია – ეკონომიკური უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი ინდიკატორი. „სოციალური ეკონომიკა“, №3.
8. ასათიანი რ. (2012გ). გლობალიზაცია, რელიგიურ ეთიკაზე აგებული ეკონომიკური პოლიტიკა და საქართველო. „საქართველოს ეკონომიკა“. თბილისი, „სიახლე“.
9. ასათიანი რ. (2013). ახალი მსოფლიო წესრიგი და მისი პრინციპების რეალიზაციის არსებული მდგომარეობა საქართველოში. „საქართველოს ეკონომიკა“, №12.
10. ასათიანი რ. (2016). ეკონომიკური პოლიტიკის ძირითადი მიმართულების შეცვლის აუცილებლობა საქართველოში. „ეკონომისტი“, №1.
11. ასათიანი რ. (2017ა). საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკა. სახელმძღვანელო. თბილისი, გამომცემლობა „სიახლე“.
12. ასათიანი რ. (2017ბ). საზოგადოებრივი სექტორის ეკონომიკის, როგორც მცენიერების წარმოშობის წანამძღვრები, მიზნები და ამოცანები. „ახალი ეკონომისტი“, 2017, №2.
13. ასათიანი რ. (2017გ). კეთილდღეობა ყველასთვის და კეთილდღეობა კონკურენციის გზით. ეკონომიკური განვითარების სტრუქტურული და ინოვაციური პრობლემები. თსუ პაატა გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტი. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალების კრებული. თბილისი.
14. ასათიანი რ. (2017დ). გლობალიზაციის ეპოქალური პროცესი და საქართველოს ეკონომიკა ახალი გამოწვევების წინაშე. „გლობალიზაცია და ბიზნესი თანამედროვე გამოწვევების წინაშე“. საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები. 19-20 მაისი. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისი.
15. ასათიანი რ. (2017ე). სოციალური საბაზრო ეკონომიკა საბაზრო სისტემის უმაღლესი ფორმა. „ახალი ეკონომისტი“, №1.
16. კრუგმანი პ. (2009). როგორ მოახერხეს ეკონომისტებმა ყველაფრის არასწორად გაგება. თარგმანი ინგლისურიდან. „საქართველოს ეკონომიკა“, №10, გვ. 80.
17. Asatiani R. (2004). Study of Public Sector Economics as Necessary Condition of Social Orientation. “Bulletin of the Georgian Academy of Sciences.” Volume 169, number 2, March-April.
18. Asatiani R. (2007).The Phenomenon of Globalization on an its Influence on National Economics. “The Caucasus & Globalization”. Vol 1(3), Sweden, Ca&CC Press.
19. Goodfriend M., King R. (1997). The New Neoclasical synthesis and the Role of Monetary Policy. Macroeconomic Manual.
20. Goodfriend M., King R. (1997). The New Neoclasical synthesis and the Role of Monetary Policy. Macroeconomic Manual.
21. <http://ictsd.org/i/news/bridgesrussiandigest/69878>
22. Krugman P. (2009). How did economists get it so wrong? “New York Times”, September 2).
23. Асатиани Р. (2015). Теории конкуренции и новые перспективы стран ориентированных на конкурентноспособность. жур. «Кавказиглобализация», Швеция, Ca&CCPress.
24. «МЭиМО» (2009). №7, с.15.
25. Экономическая теория на пороге XXI века (2000). Под ред. Осипова Ю.М.; Зотовой Е.О. М., «Юрист».

„THE NEW NEOCLASSICAL SYNTHESIS“ – NEW ECONOMIC TREND

ROZETA ASATIANI

Doctor of Economic Sciences, Professor
Georgian Technical University,
Senior Research Fellow at Paata Gugushvili Institute of Economics,
Academician of the Academy of Economic Sciences of Georgia, Georgia
marinassati@gmail.com

<https://doi.org/10.35945/gb.2018.06.004>

KEYWORDS: NEW NEOCLASSICAL SYNTHESIS, THE ECONOMY OF THE PUBLIC SECTOR, PUBLIC WEALTH, CIVIL SOCIETY, NEW WORLD ORDER, PROPERTY PLURALISM, INSTITUTIONAL ORDER, SOCIAL ORDER, NEW FISCAL FEDERALISM, EXTERNALLY, THIRD SECTOR

SUMMARY

This work deals with the objective prerequisites for the origin of the “new neoclassical synthesis” which is in the process of formation, goals, tasks; the need to use this new trend in the country’s economic policy is justified.

An explanation is given to the organic linkage of the public sector economics with the “new neoclassical synthesis” and its role in the formation of viable economic policy. The reflec-

tion of the main directions of the functioning public sector economics the country’s economic policy is a new challenge to modern civilization. This must be reflected in the “new neoclassical synthesis” which adds novelty to the “neoclassical synthesis” that was successfully used in economic policy of the US and other developed countries in the 1980s. A great contribution in its creation belongs to the author of the first textbook in economics Paul Samuelson.